

Отримувати інформацію можна первинним і вторинним методами. Первинний - безпосередня взаємодія - глибинні інтерв'ю, спостереження, експерименти. Вторинний - використання даних, статистики, аналітики, спостереження за трендами.

Для отримання інформації Ви можете використовувати такі методи:

1. Питання, інтерв'ю - наживо і онлайн-методами.
2. Спостереження (тенденції), інтерпретація поведінки.
3. Пройти самостійно клієнтський шлях - Робіть те, що роблять клієнти своїми руками - як вони вирішують проблему зараз? Спробуйте повторити цей шлях і знайдіть собі слабкі місця.
4. Залучити користувача до розробки - Залучайте потенційного клієнта до процесу розробки продукту.

Таким чином побудова карти емпатії дозволить більш чітко зрозуміти потреби людини. Перш за все карта емпатії дозволяє зрозуміти болі та вразливі моменти в людині, його потреби. На даному етапі мова не йде про комерціалізацію продукту, а лише про його необхідність та значимість для людини, визначає потребу та необхідність цього продукту або ідеї. В будь якому разі карта емпатії є необхідною передумовою при розробці стартап проекту та початком роботи над ним. Без сприйняття суспільством та споживачами ідеї або товару розробка та впровадження стартап ідеї з економічної точки зору не є доцільною.

Література:

1. Ткаченко А.М. Дизайн-мислення, як нова парадигма розвитку стартапу / Ткаченко А.М., Плинокос Д.Д.// Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки, 2021, вип. 6(39), с. 238-246
2. Попова Т. С. Емпатія та її роль у взаємодії соціального працівника з клієнтом / Т. С. Попова, І. І. Горват-Янушевська // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія"]. Сер. : Соціологія. - 2013. - Т. 225, Вип. 213. - С. 116-120. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdusoc_2013_225_213_26

Музиченко А.С. д.е.н., проф.,
Немченко Т.А., к.е.н., ст.викладач
Пономаренко Ф. здобувач вищої освіти
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА.

Сучасні умови суспільного поступу, які характеризуються інтенсифікацією глобалізаційних процесів, а також цифровізацією у всіх сферах життя суспільства, супроводжуються такими тенденціями, як: розширення масштабів світової економіки, загострення ринкової конкурентної боротьби, напруженість геополітичних стосунків. Відповідно, економічний та соціальний розвиток країн світу у значній мірі залежать від впливу нематеріальних чинників, до яких можна віднести соціальний капітал. Варто підкреслити, що соціальний капітал поряд із усталеними факторами, до яких прийнято відносити землю, природні, фінансові, людські ресурси, підприємницькі здібності, здатний визначати темпи суспільного розвитку у цілому.

Центр національного процвітання Legatum, метою якого є формування уявлення того, що виступає рушійною силою благополуччя в країнах та, базуючись на отриманій інформації, надання практичних порад політикам, організаціям і спільнотам у всьому світі

на шляху до процвітання, включив значення соціального капіталу до складу Індексу Процвітання. Відповідно, ґрунтуючись на значенні терміну «процвітання» (формування інклюзивного суспільства, сформованого на постулатах захисту основних свобод та безпеки кожної людини за допомогою використання та розвитку наявних можливостей і талантів населення), можна сказати, що високий рівень соціального капіталу сприяє зростання суспільного добробуту [1].

Враховуючи теоретичні напрацювання вчених, прийнято виділяти такі три типи соціального капіталу: структурний, когнітивний та реляційний [2,3].

Соціальний капітал структурного типу базується на історично сформованій концепції культурних та національних норм, процедур та правил і тих соціальних мережах, які сформувались під час суспільного буття. Він виступає основним рушієм для реалізації бізнес-потенціалу, спираючись на ментальний, культурний та історичний базис певної території та виступає чинником налагодження комунікацій та співробітництва всередині суспільства.

В основі когнітивного соціального капіталу лежать стосунки та комунікації між людьми, що формуються на основі вибудованої системи цінностей, бачення та переконань. За допомогою даного типу соціального капіталу реалізується можливість взаємних комунікацій та колективної співпраці. Відповідно, використовуючи когнітивний соціальний капітал формуються колективні рішення суспільства за потреби, реалізується культурний та ментальний вимір соціуму.

В основі реляційного типу соціального капіталу лежать взаємини згуртованості, надійності та довіри між індивідами, в групах, колективах, завдяки чому відбувається власне здатність до спільної діяльності, міжгрупова співпраця. Він ґрунтується на чинниках, які формують соціальні відносини, зокрема на вибудованих нормах та обов'язках, системі правил та покарань, соціальних очікувань, згідно до культурних та національних особливостей.

Як і властиво характеристикам капіталу, соціальний має властивість до накопичення в суспільстві та здатність до відновлення завдяки мережевим взаємодіям в соціумі.

Складові соціального капіталу визначаються вченими та науковцями залежно від їх наукових поглядів. Зокрема, зарубіжні фахівці Legatum відносять до числа елементів соціального капіталу міцність особистих і соціальних стосунків, інституційну довіру, соціальні норми та громадянську участь у суспільному житті країні [1].

Розробники Індексу Глобальної конкурентоспроможності визначають, що окрім місцевих історичних і культурних впливів, на соціальне благополуччя у суспільстві впливають наступні фактори: система охорони здоров'я та її загальна доступність, рівень фізичного здоров'я населення, рівність доходів і активів, рівень злочинності, демографічний баланс (співвідношення поколінь), свобода самовираження та свобода від страху, відсутність жорстких конфліктів в країні, які взято ними за основу для виміру соціального капіталу [4].

Усі складники соціального капіталу (соціальні зв'язки, норми і правила, довіра) прямо впливають на рівень соціальної згуртованості суспільства та ступінь якості життя. Власне, соціальний капітал виступає важливим компонентом під час виміру якості життя в соціумі окремим індивідом, оскільки сучасний етап суспільного поступу підкреслює визначальну роль неформальної компоненти суспільних взаємозв'язків, усталених поведінкових норма та правил, що виступають основою для бізнесових та міжособистісних комунікацій. А відповідно, суспільство потребує соціального базису, що ґрунтується довірі, як основі соціальних контактів населення.

Отже, приходимо до висновку, що накопичений якісний соціальний капітал відіграє важливу роль у конкурентоздатності країни, формує передумови для благополуччя та суспільного добробуту, позитивно впливає на якість життя, а отже потребує поглибленого

вивчення та вдосконалення механізмів його формування як на національному, так і на регіональному рівнях.

Література:

1. Сайт Legatum. URL: <https://www.prosperity.com>
2. Мішин Ю.Р. Соціальний капітал в сучасній економічній системі: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.01 / Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана. Київ, 2010.
3. Семикіна М.В., Волчкова Г.К. Соціальний капітал в умовах трансформації зайнятості: монографія. Кропивницький: ТОВ "КОД", 2018. 296 с.
4. Соціальний капітал як складова Глобального Індексу стійкої конкурентоспроможності. URL: <https://solability.com/the-global-sustainable-competitiveness-index/the-index/social-capital/>

Грінка Т. І. доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності
Притиковська Ю.О. здобувач вищої освіти
Центральноукраїнський національний технічний університет

ПРІОРИТЕТНІ ОРІЄНТИРИ ВДОСКОНАЛЕННЯ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Окреслення стратегічних пріоритетів вдосконалення регуляторної політики у сфері розвитку малого та середнього підприємництва є невід'ємним та важливим компонентом формування і реалізації ефективної та якісної регуляторної політики держави. Цей етап тісно пов'язаний із функцією планування, відповідно, невірно виставлені пріоритети (цільові орієнтири) або їх відсутність об'єктивно унеможливають концентрування і фокусування механізмів, засобів та інструментів регулювання навколо досягнення єдиної мети.

Стратегічні пріоритети, на нашу думку, «вказують шлях» для відбудування всієї сукупності елементів регуляторної політики, що будуть застосовані в процесі системного удосконалення регуляторної політики в контексті забезпечення збалансованого розвитку сектору малого та середнього підприємництва та його суб'єктів, зростання потенціалу в системі соціально- економічного поступу території та держави в цілому.

Встановлення стратегічних пріоритетів регуляторної політики малого та середнього підприємництва переслідує також і таке завдання, як виставлення т. зв. «маячків» ефективності, оскільки лише в міру їх реалізації з'являються підстави до висновку, що мету регулювання досягнуто і для цього були розроблені та застосовані адекватні, правильні регуляторні інструменти.

Приєднуємося до точки зору [1], що існує як мінімум два підходи до ідентифікації складу стратегічних пріоритетів. Перший – може називатися «згори до низу» – передбачає формування ключових завдань, виходячи з ролі, яку реалізує сектор малого та середнього бізнесу в економіці, та, відповідно, виставляє за цими напрямками низку пов'язаних між собою цільових завдань. Другий – «знизу догори» – орієнтується на проблеми і перешкоди якісного структурно збалансованого поступу сектору малого та середнього підприємництва та базується на виставленні пріоритетів, пов'язаних з усуненням ключових бар'єрів розвитку, недоліків відповідного інституціонального забезпечення та/чи організаційно-управлінської системи регулювання.

Очевидно, стратегічні пріоритети регуляторної політики краще реалізовувати за другим підходом. Водночас, врахування ще двох надважливих аспектів забезпечить максимальний ефект: